

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/64/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713217699
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5713217699.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Yvety Dzugasovej JUDr. Jany Urbanovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. X., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky: J. U., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. J. XXXX/XX, J. - R., právne zastúpená Mgr. Martinou Chorvátovou, advokátkou so sídlom AK A. X. XX, J. a otca: J. X., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. X. XX, maloletá bytom ako matka, v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 16P/54/2013-198 zo dňa 02. 07. 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu m e n í tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca voči mal. Y., nar. XX. XX. XXXX, naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 12P/4/2012-111 zo dňa 03. 08. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP 49/2012 zo dňa 25. 10. 2012 zo sumy 120,- Eur mesačne na sumu 135,- Eur mesačne odo dňa 20. 11. 2013, ktoré výživné je otec povinný poukazovať k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

Zameškané výživné za obdobie od 20. 11. 2013 do 02. 07. 2014 v sume 105,- Eur sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v pravidelných mesačných splátkach po 15,- Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, spolu s bežným výživným k rukám matky mal. dieťaťa pod hrozbou straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin uložil otcovi dieťaťa povinnosť platiť na mal. Y. X., nar. XX.XX.XXXX zvýšené výživné vo výške 150,00 Eur mesačne od 20.11.2013 vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Nedoplatok na výživnom od 20.11.2013 do 30.06.2014 v celkovej výške 221,00 Eur povolil otcovi splácať v splátkach po 15,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Vo zvyšku návrh matky zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že od posledného rozhodnutia o výške výživného na maloletú došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej stanovenie vyššieho než naposledy určeného výživného. Zmenu pomerov okresný súd videl v tom, že v čase predchádzajúceho rozhodnutia bol otec dieťaťa nezamestnaný, a to až do júna 2013. Dňa 03.06.2013 uzatvoril pracovnú zmluvu s agentúrou dočasného zamestnávania, v zmysle ktorej mal dohodnutú základnú mzdu vo výške 526,54 Eur mesačne so zvýšením na 559,73 Eur mesačne po skončení skúšobnej doby. Od 02.09.2013 do 31.12.2013 pracoval v spoločnosti GRIEGER,

s.r.o., pričom tento pracovný pomer skončil dohodou. Za obdobie od 02.09.2013 do 31.12.2013 mal príjem vo výške 2.800,00 Eur brutto, t.j. 2.167,88 Eur netto. V tomto čase predstavoval príjem otca dieťaťa zhruba 600,00 Eur mesačne netto. Od januára 2014 otec dieťaťa pracoval v spoločnosti GRIEGERBAU, s.r.o., v ktorom prípade mal čistý mesačný príjem 331,29 Eur. Tento pracovný pomer bol skončený zo strany zamestnávateľa bez uvedenia dôvodu v skúšobnej dobe. Od 01.04.2014 bol otec dieťaťa nezamestnaný a dňa 06.05.2014 uzatvoril novú pracovnú zmluvu s Petrom Plešom ml., sídlo Smreková 8, Martin, u ktorého vykonáva prácu pilčíka, montážnika, brúsiča s dohodnutou mzdou 352,00 Eur mesačne. Podľa potvrdenia vydaného Sociálnou poisťovňou zo dňa 24.03.2014 otec dieťaťa poberal nemocenské dávky od 21.07.2013 do 01.09.2013, od 14.11.2013 do 26.11.2013. Tak, ako v čase predchádzajúceho rozhodnutia, otec dieťaťa býva s rodičmi, ktorým prispieva sumou 100,00 Eur mesačne. Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd zistil, že otec dieťaťa fajčí, pričom výdavky na cigarety predstavujú sumu okolo 28,00 Eur mesačne. Navštevuje fitnesscentrum, kde platí okolo 24,00 Eur mesačne. Otec dieťaťa má priateľku, s ktorou nežije v spoločnej domácnosti. Pokiaľ sa týka matky dieťaťa, bolo zistené, že tak, ako v čase predchádzajúceho rozhodnutia je na rodičovskej dovolenke s druhým mal. synom J. U.. Poberá rodičovský príspevok vo výške 199,60 Eur mesačne a rodinné prídavky vo výške 46,20 Eur mesačne na 2 mal. deti. Ďalej pobera výživné na mal. Y. vo výške 120,00 Eur mesačne. V čase predchádzajúceho rozhodnutia poberala materskú vo výške 740,00 Eur mesačne. V tom čase študovala na obchodnej akadémii externe, kde platila 600,00 Eur ročne. V súčasnosti študuje na pedagogickej a sociálnej akadémii, kde školné je 30,00 Eur ročne. V súvislosti so štúdiom má matka dieťaťa cestovné výdavky, jedna cesta stojí 6,00 Eur. Výdavky na bývanie sa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím v podstate nezmenili. Napokon, pokiaľ sa týka maloletej, táto v čase pôvodného rozhodovania navštevovala Základnú školu Štefánika vo Vrútkach, teraz navštevuje evanjelickú základnú školu, kde poplatok za štúdium je vo výške 300,00 Eur za školský rok. Matka maloletej platí výdavky na školu, ako aj výdavky spojené so stravovaním a so záujmovými činnosťami. Vychádzajúc z vyššie uvedeného okresný súd konštatoval, že na strane matky dieťaťa došlo k zníženiu príjmu, keď v súčasnosti pobera len rodičovský príspevok vo výške 199,60 Eur mesačne. Na druhej strane sa jej znížili výdavky na štúdium. Výdavky na maloletú sa ale zvýšili v súvislosti s jej školskými a mimoškolskými aktivitami, ako aj v súvislosti s tým, že maloletá rastie, čím sa zvyšujú výdavky na stravu a oblečenie. Na strane otca dieťaťa došlo k zvýšeniu príjmu, keďže v čase predchádzajúceho rozhodnutia bol nezamestnaný, v súčasnosti má už pravidelný príjem. S poukazom na uvedené rozhodol okresný súd o zvýšení vyživovacej povinnosti otca dieťaťa na maloletú, a to s účinnosťou od 20.11.2013, t.j. od podania návrhu, a to v sume 150,00 Eur mesačne majú za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca dieťaťa platiť takto zvýšené výživné. Okresný súd tiež konštatoval, že otec dieťaťa je zdravý, vo výkone práce mu nebránia žiadne zdravotné dôvody. V čase, keď pracoval v spoločnosti GRIEGER, s.r.o., zaraboval okolo 600,00 Eur mesačne, pričom pracovný pomer v tejto spoločnosti ukončil dohodou, a preto sa otec dobrovoľne vzdal výhodnejšieho zamestnania. Tiež prvostupňový súd prihliadol na to, že otec začal stavať dom, s čím sú spojené určité výdavky, ktoré otec dieťaťa musí hradiť buď z úspor alebo musí mať taký príjem, ktorý mu umožní tieto výdavky uhradiť. Pokiaľ matka žiadala zvýšiť výživné na sumu 180,00 Eur, prvostupňový súd jej návrh zamietol. S poukazom na zvýšenie výživného rozhodol prvostupňový súd aj o nedoplatku na výživnom, ktorý stanovil na sumu 221,00 Eur ako rozdiel medzi doposiaľ plateným a novo určeným výživným. Nedoplatok povolil súd otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach, ktorých výšku, ako aj podmienky zročniti stanovil pri aplikácii § 160 ods. 1 O. s. p. vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal otec dieťaťa odvolanie, na základe ktorého odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a návrh matky dieťaťa na zvýšenie výživného zamietol.

Prvostupňovému súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie a tiež, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V prvom rade zdôraznil, že príjem uvádzaný súdom v odôvodnení rozhodnutia je príjem v hrubom, v súčasnosti je čistý mesačný príjem otca dieťaťa 290,00 Eur mesačne. Zmluvu má uzatvorenú na dobu určitú do 31.10.2014. Jedná sa o sezónnu prácu, a preto nie je predpoklad, že by ju zamestnávateľ predĺžil. Je pravdou, že za skúmané obdobie mal otec dieťaťa aj iné zamestnania a dohodnutý vyšší zárobok, ale nikdy sa sám nevzdal lepšie platenej práce svojvoľne. Bolo to či už kvôli vážnym zdravotným problémom, resp. v prípade spoločnosti GRIEGER, s.r.o. preto, lebo táto spoločnosť mala veľké finančné problémy a neboli vyplácané mzdy. S poukazom na uvedené sú nesprávne konštatovania okresného súdu o tom, že sa otec dieťaťa vzdal výhodnejšieho zamestnania dobrovoľne. Navyše otec dieťaťa sa snaží nájsť si lepšie platenú prácu a v prípade, ak

sa mu podarí nájsť si trvalejšie zamestnanie s lepšie platenou prácou, je ochotný sa s matkou dieťaťa dohodnúť aj na zvýšení výživného. Taktiež nesprávne prvostupňový súd konštatuje, že sa podieľa výdavkami na spoločnej domácnosti so svojou priateľkou. Tieto tvrdenia sú nepravdivé. Priateľka otca dieťaťa hospodári samostatne a o svoje deti sa priateľka stará sama a dostáva na ne výživné od svojho bývalého manžela. Čo sa týka výstavby domu, túto neuskutočňuje otec dieťaťa, ale starý otec dieťaťa, odvolateľ chodí na stavbu pomáhať. Financovanie stavby domu je na starosti starého otca dieťaťa, ktorý je aj vedený ako stavebník.

Matka dieťaťa v podanom vyjadrení poukázala na zvýšené výdavky v súvislosti s potrebami dieťaťa od času posledného rozhodnutia, na zníženie príjmu a tiež na správanie otca dieťaťa v súvislosti so zmenou zamestnaní. Sám odvolateľ na pojednávaní dňa 24.01.2014 uviedol, že sa podieľa na výdavkoch detí svojej priateľky. Potom ak je otec dieťaťa ochotný prispievať na potreby detí svojej priateľky, zrejme má dostatok finančných prostriedkov, a teda nemal by byť preňho problém uhrádzať zvýšené výživné na svoje dieťa. Napokon tvrdenia o tom, že stavebníkom rodinného domu je starý otec dieťaťa, matka dieťaťa označila za nepravdivé. S poukazom na uvedené matka dieťaťa navrhla, aby odvolací súd zvážil všetky skutkové okolnosti a rozhodnutie okresného súdu zmenil tak, že otec dieťaťa je povinný prispievať na výživu mal. Y. sumou 180,00 Eur mesačne od 20.11.2013.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., v odvolacom konaní preskúmal napadnuté rozhodnutie v súlade s ustanovením § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 220 O. s. p. zmenil, a to z nasledovných dôvodov:

Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov a ak aj si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov má právo podieľať sa aj ich dieťa (§ 62 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ďalej len „Zákon o rodine“).

Podľa § 78 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Výživné sa určí podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle § 78 ods. 1 sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na jednej či druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde napríklad o také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. Takou zmenou pomerov môže byť tiež vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie vyživovacej povinnosti povinného, ale aj invalidita povinného a podobne.

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že v preskúmvanej veci boli splnené zákonné podmienky pre zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). Prvostupňový súd vykonal vo veci samej dostatočné dokazovanie, v zmysle ktorého správne ustálil zmenu pomerov na strane účastníkov konania, avšak zo zisteného skutkového stavu nevyvodil správny právny záver, pokiaľ zaviazal otca dieťaťa k plateniu výživného v sume 150,00 Eur mesačne. S výškou výživného tak, ako bola určená okresným súdom sa odvolací súd nestotožnil, najmä s ohľadom na preukázané možnosti povinného rodiča- otca dieťaťa, odstup času od poslednej úpravy (od ktorej uplynuli len necelé dva roky) a tiež vzhľadom na vek dieťaťa a jeho odôvodnené potreby tak, ako vyplývajú z vykonaného

dokazovania. V nadväznosti na uvedené výživné určené prvostupňovým súdom odvolací súd považoval za príliš vysoké. Okresný súd správne konštatoval, že otec dieťaťa je zdravý a jeho uplatnenie na trhu práce v tomto smere nie je limitované, tiež to, že od poslednej úpravy došlo na jeho strane k zvýšeniu príjmu. Z vykonaného dokazovania taktiež nevyplýva, že otec dieťaťa má tendenciu vyhýbať sa pracovným príležitostiam a tým aj plneniu vyživovacej povinnosti. Avšak na rozdiel od okresného súdu krajský súd zohľadnil na strane otca dieťaťa vo výraznejšej miere jeho zárobkové možnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu suma výživného 135,00 Eur mesačne od 20. 11. 2013 t.j. odo dňa podania návrhu (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine) zodpovedá výstižnejšie odôvodneným potrebám maloletej, ako aj schopnostiam a možnostiam povinného rodiča. Pri rozhodovaní o konkrétnej výške výživného odvolací súd nemohol v plnej miere akceptovať odvolateľom uvádzané výdavky. V zmysle ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine má totiž výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov, a preto si aj otec dieťaťa musí uvedomiť, že v prvom rade je povinný zabezpečiť si plnenie vyživovacej povinnosti a tomu prispôbiť svoj rozpočet a výdavky. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vzal v úvahu aj argumentáciu matky dieťaťa o zníženom príjme a o zvyšujúcich sa výdavkoch na krytie potrieb maloletej Y.. Na druhej strane ale musel vychádzať tiež z toho, že pri zvýšení vyživovacej povinnosti povinnému rodičovi odôvodnené potreby dieťaťa predstavujú len časť rozhodných skutočností. Tou ďalšou časťou sú práve spomínané pomery (zárobkové, majetkové), v danom prípade na strane otca dieťaťa. Tieto neboli preukázané v takom rozsahu, aby odôvodňovali zvýšenie vyživovacej povinnosti v žiadanej výške.

Odvolací súd sa neodchýlil od skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa a pri rozhodovaní z neho vychádzal. Prvostupňový rozsudok zmenil len pre nesprávne právne posúdenie, keď skutkové zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania nepovažoval za postačujúce pre záver o zvýšení vyživovacej povinnosti otca dieťaťa až na sumu 150,00 Eur mesačne.

Z hore uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 220 O. s. p., tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na zmenu rozhodnutia odvolací súd nanovo stanovil aj nedoplatok na výživnom ako rozdiel medzi doposiaľ a novo určeným výživným za obdobie od 20. 11. 2013 do 02. 07. 2014 v sume 105,00 Eur, ktorú sumu zároveň otcovi dieťaťa povolil splácať v mesačných splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti stanovil pri aplikácii § 160 ods. 1 O. s. p. vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. Konanie vo veciach starostlivosti o maloleté deti je konaním, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O. s. p.), preto odvolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.